

ရခိုင်ပြည်နယ်၊မောင်တောမြို့နယ်၊ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာအဖြစ်အပျက်နှင့်ပတ်သက်၍
မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏သတင်းထုတ်ပြန်ချက်
(၂/၂၀၁၄)

၁။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊မောင်တောမြို့နယ်၊ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာအဖြစ်အပျက်နှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်ပေါ်
ခဲ့သည့်သတင်းများကိုစုံစမ်းရန်အလို့ငှာမြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး
ကော်မရှင်အတွင်းရေးမှူးနှင့်အဖွဲ့ဝင်(၃)ဦးပါကော်မရှင်အဖွဲ့သည်၃၀-၁-၂၀၁၄ရက်နေ့မှ၃-၂-
၂၀၁၄ရက်နေ့အထိ စစ်တွေ၊မောင်တောမြို့နယ်များသို့
သွားရောက်ခဲ့ပြီးဒုချီးရားတန်းကျေးရွာအုပ်စုသို့လည်းသွားရောက်ကာစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ
ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၂။ အဆိုပါခရီးစဉ်အတွင်းကော်မရှင်အဖွဲ့သည် -

(က) ဇန်နဝါရီလ (၉)ရက်နေ့တွင်ဘင်္ဂါလီ (၈)ဦးအားရခိုင်တိုင်းရင်းသားများကသတ်ဖြတ်ခဲ့သည်
ဆိုသော သတင်း

(ခ) ဇန်နဝါရီလ (၁၃)ရက်နေ့တွင်ရဲတပ်ဖွဲ့လှည့်ကင်းအားဒုချီးရားတန်းအလယ်ရွာမှဘင်္ဂါလီများက
အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုနှင့် ဆက်စပ်၍ရဲတပ်ဖွဲ့မှပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်သဖြင့်ဘင်္ဂါလီ (၄၀)ဦး
သေဆုံးသည်ဆိုသော သတင်းနှင့်

(ဂ) အထက်ပါ ပစ်ခတ်မှုများကြောင့်ဒဏ်ရာရလူနာ (၂၂)ဦးအား MSF(Medicines Sans
Frontiers)အဖွဲ့မှဆေးကုသပေးခဲ့ရသည်ဆိုသောအင်တာနက်သတင်းတို့နှင့်
ပတ်သက်၍အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်-

- ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝန်ကြီးအချို့နှင့်၃၀-၁-၂၀၁၄ရက်နေ့နှင့်၃-၂-၂၀၁၄ရက်နေ့များ
တွင်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း၊သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများထံမှထွက်ဆိုချက်များရယူခြင်း၊

- ရဲအရာရှိကြီး (၃) ဦးနှင့်ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအပါအဝင်တာဝန်ရှိသူများ၊ကင်းချောင်း
အုပ်ချုပ်ရေးမှူး နှင့်ရွာသားအချို့၊မောင်တောရဲစခန်းတွင်စစ်ဆေးလျက်ရှိသောအချုပ်သား (၄)ဦး
အား စစ်ဆေးမေးမြန်း၍ ထွက်ဆိုချက်များရယူခြင်း၊

- ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာနှင့်အနီးတဝိုက်ရှိဘင်္ဂါလီရွာများမှအမျိုးသား၊အမျိုးသမီးများအား
မေးမြန်းခြင်း၊စစ်ဆေး၍ထွက်ဆိုချက်များရယူခြင်း၊

- ဒုချီးရားတန်းအလယ်ရွာမူလတန်းကျောင်းတွင်ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာမှကျေးရွာလူကြီးများ
နှင့် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် (၂၀)ခန့်နှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း၊ဘင်္ဂါလီ (၈)ဦးနှင့်
(၄၀)ခန့်အားသတ်ဖြတ်ခဲ့သည် ဆိုသောသတင်းကိုစိစစ်ခြင်း၊

- ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာမှအမျိုးသမီး

(၂၀၀)ကျော်အားတွေ့ဆုံကာဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍၎င်းတို့တိုင်ကြားချက်များကိုလက်
ခံရယူခြင်း၊အချို့ထံမှထွက်ဆိုချက်များရယူခြင်း၊

- UNHCR, UNOCHAနှင့် MSF အဖွဲ့များနှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း၊သတင်းများစိစစ်ခြင်း၊

- မောင်တောမြို့နယ်ရှိရခိုင်တိုင်းရင်းသားရပ်မိရပ်ဖများနှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း၊
- မောင်တောမြို့နယ်ရှိအစ္စလာမ်ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ရပ်မိရပ်ဖများနှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း၊
- အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်ပွားခဲ့သော ၂၈-၁-၂၀၁၄ရက်နေ့တွင်မီးလောင်မှုဖြစ်ပွားခဲ့သည့်ဒုချီးရားတန်းအနောက်ရွာအပါအဝင်ဒုချီးရားတန်းကျေးရွာများသို့သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း၊
- ခရေမြိုင်ကျေးရွာသင်္ချိုင်းသို့သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း၊

၃။ အထက်ဖော်ပြပါဆောင်ရွက်ချက်များမှကော်မရှင်အဖွဲ့၏တွေ့ရှိချက်များမှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ဇန်နဝါရီလ (၉)ရက်နေ့တွင်ဘင်္ဂါလီ (၈)ဦး

အသတ်ခံရသည့်သတင်းမှာရခိုင်တိုင်းရင်းသားများနေထိုင်သည့်ခရေမြိုင်ရွာနှင့်ကင်းချောင်းရွာတို့တွင်မြေပြင်သတင်းများမဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြောင်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသည်။သို့ရာတွင်ကောလာဟလအဖြစ်အရပ်သတင်းဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ခ) ဘင်္ဂါလီ

(၈)ဦးအားခရေမြိုင်သင်္ချိုင်းတွင်မြှုပ်ထားသည်ကိုထင်းခုတ်သမားတစ်ဦးကတွေ့မြင်ခဲ့သည်ဟူသောသတင်းသည်ဒုချီးရားတန်းဘင်္ဂါလီရွာများတွင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော်လည်းဤသတင်းကိုအတည်ပြုနိုင်သောအထောက်အထားများမတွေ့ရှိရပါ။

(ဂ) ရခိုင်တိုင်းရင်းသားများ

အနေဖြင့်မူဤသတင်းအားအင်တာနက်သတင်းအဖြစ်သာသိရှိကြောင်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ဤသတင်းများကိုဒုချီးရားတန်းရွာမှရပ်မိရပ်ဖများ၊ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များနှင့်တွေ့ဆုံရာတွင်လည်းကောင်း၊ဒုချီးရားတန်းရွာမှအမျိုးသမီး (၂၀၀)ကျော်နှင့်တွေ့ဆုံရာတွင်လည်းကောင်းမည်သူကမျှတင်ပြခြင်း၊ထွက်ဆိုခြင်းများမရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ဘင်္ဂါလီ

(၈)ဦးအားသတ်ဖြတ်ခဲ့သည်ဟုစွပ်စွဲထားသည့်သတင်းအမျိုးမျိုးသည်အတည်ပြု၍မရသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

(စ) ဇန်နဝါရီလ

(၁၃)ရက်နေ့ဒုချီးရားတန်း(အလယ်ရွာ)

ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပွားပြီးယင်းညတွင်တပ်နှင့်ရဲတပ်ဖွဲ့ တို့မှဒုချီးရားတန်းရွာတွင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းအားရှာဖွေခဲ့ကြောင်း သိရပါသည်။

(ဆ) ဒုချီးရားတန်းဘင်္ဂါလီရွာများမှဘင်္ဂါလီ

(၄၀)အသတ်ခံရသည်ဟူသောသတင်းနှင့်ပတ်သက်၍ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ရဲအရာရှိကြီးများ၊ရဲတပ်သားများ၊သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာမှတာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ဒုချီးရားတန်းရွာမှဘင်္ဂါလီရပ်မိရပ်ဖများနှင့်အမျိုးသမီးများထံမှ ကော်မရှင် အဖွဲ့ကထွက်ဆိုချက်များရယူခဲ့ရာတွင်အဆိုပါသတင်းများမှန်ကန်ကြောင်းအတည်ပြုချက်မရရှိ ခဲ့ပါ။

(ဇ) ဘင်္ဂါလီဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ရပ်မိရပ်ဖများနှင့်အမျိုးသမီးများအား၎င်းတို့၏အမြင်များကိုပွင့်လင်းစွာတင်ပြရန်မိမိတို့ကော်မရှင်ကတိုက်တွန်းခဲ့သော်လည်းထွက်ဆိုချက်များသည်အတည်ပြုနိုင်သောသတင်းအချက်အလက်တစ်စုံတစ်ရာမပါရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(ဈ) ဘင်္ဂါလီရွာသားများ၏ထွက်ဆိုချက်များတွင်လည်းရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းဦးဆောင်သည့်ကင်းလှည့်အဖွဲ့အားရွာသားများကအကြမ်းဖက်သည့်ဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍တစ်စုံတစ်ရာမျှထွက်ဆိုခြင်းမရှိခဲ့သည်ကိုလည်းသတိပြုမိခဲ့ပါသည်။

(ည) ဘင်္ဂါလီများသတ်ဖြတ်ခံရသည့်သတင်းကိုဖော်ပြရာတွင်လည်းကွဲလွဲနေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ဥပမာ-ဇန်နဝါရီလ (၁၃)ရက်နေ့ညတွင်ရဲများပစ်ခတ်မှုကြောင့်လူပေါင်း (၁၀၀)ကျော် သေဆုံးခဲ့သည်ဟူသောသတင်းများရှိခဲ့သကဲ့သို့မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်သို့ လည်းအသတ်ခံရသူ (၅၂)

ဦးစာရင်းပေးခဲ့သည်ဟူသောသတင်းမှားများဖော်ပြထားသည်ကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သို့ အသတ်ခံရသူ (၅၂)ဦး စာရင်းကို အမှန်တကယ်ပေးခဲ့ခြင်းမရှိပါ။

၄။ ကော်မရှင်အဖွဲ့သည် MSF အဖွဲ့ကိုတွေ့ဆုံဆွေးနွေးရာတွင် MSF အဖွဲ့ကသေနတ်ဒဏ်ရာရရှိသူ(၁)ဦး၊ညိုမဲဒဏ်ရာရရှိသူ (၄)ဦး၊ပြတ်ရဒဏ်ရာရရှိသူ (၁၀)ဦးနှင့်စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်ခံစားရသူ(၇)ဦး၊စုစုပေါင်း(၂၂)

ဦးအားကုသပေးခဲ့သည်ဟုဖြေကြားပါသည်။ သို့ရာတွင်၎င်းအဖွဲ့အစည်းကလူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုလုပ်ငန်းသဘာဝကြောင့်လူနာအမည်စာရင်းသည်အတွင်းရေးကိစ္စ ဖြစ်သဖြင့် လူနာအမည်စာရင်းပေးအပ်နိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း

ဖြေကြားပါသည်။ မေးမြန်းရာတွင်သေနတ်ဒဏ်ရာလူနာကိစ္စကိုမူရဲတပ်ဖွဲ့နှင့်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန သို့အသိပေးခဲ့ခြင်း

မရှိကြောင်း၊ ယင်းလူနာအားဆေးရုံသို့သွားရောက်ရန်သာတိုက်တွန်းခဲ့ကြောင်းပြောကြားပါသည်။ သို့သော်ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးမှူး၏စစ်ဆေးဖော်ထုတ်ချက်အရ MSF ဆေးခန်းတွင်ယင်းကဲ့သို့သောဒဏ်ရာရရှိသူများအားကုသပေးခြင်းမရှိကြောင်းအဆိုပါဆေးခန်းမှ ဆရာဝန်နှစ်ဦးကထွက်ဆိုခဲ့သည်ကိုလည်းသိရှိရပါသည်။

၅။ ကော်မရှင်အဖွဲ့၏ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့်တွေ့ရှိချက်များကို၅-၂-၂၀၁၄ရက်နေ့တွင်ကျန်ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များနှင့်ဆွေးနွေးပြီးအောက်ပါသုံးသပ်ချက်နှင့်အကြံပြုချက်များရရှိခဲ့ကြပါသည်-

- ဘင်္ဂါလီ (၈)ဦးနှင့် (၄၀)ဦးအသတ်ခံရသည်ဟုစွပ်စွဲသည့်သတင်းကိုခိုင်မာသောမြေပြင်သတင်းမရှိသဖြင့်အတည်ပြု၍မရသောသတင်းများဟုသုံးသပ်ပါသည်။

- ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ တာဝန်ရှိသူအစိုးရဌာန အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်အခြေအနေမှန်ကိုသတင်းထုတ်ပြန်ရန်နောက်ကျကြောင်း၊ယင်းနောက်ကျမှုသည်ကောလာဟလနှင့်အခြေအမြစ်မရှိသည့် သတင်းများကို ဖြစ်စေခဲ့သည်ဟုသုံးသပ်ပါသည်။

- ရဲတပ်ကြပ်ကြီးအောင်ကျော်သိန်းဦးစီးသည့်ရဲတပ်သား (၃)ဦးသည်ဘင်္ဂါလီအုပ်စုကဝိုင်း၍တိုက်ခိုက်ရန်လာသည့်အခါအမိန့်အတိုင်းခြောက်လှန့်ပစ်ခတ်ရန်ကြိုးပမ်းခဲ့သော်လည်းကျည်မထွက်သဖြင့် အကြမ်းဖက်အုပ်စုအားတားဆီးနိုင်ခြင်းမရှိဘဲအခြေအနေရှုပ်ထွေးသွားပြီး ရဲတပ်ကြပ်ကြီးပျောက်ဆုံးသည်အထိ ဖြစ်သွားသည်ဟုသုံးသပ်ရပါသည်။အလားတူ အဖြစ် အပျက်များ နောင်မဖြစ်စေရေးအတွက် လိုအပ်သည့်အရေးယူဆောင်ရွက်မှုပြုရန်အကြံပြုအပ် ပါသည်။

- ၁၃-၁-

၂၀၁၄ရက်နေ့ညတွင်ဒုချီးရားတန်းအရှေ့နှင့်အလယ်ရွာများမှရွာသားများသည်ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သွားမှုကြောင့်ရှုပ်ထွေးမှုဖြစ်ပွားလာချိန်တွင်၎င်းတို့၏ပိုင်ဆိုင်မှုများ၊ဆန် စပါးနှင့် ကျွဲနွားများ လုယက်ခြင်းခံခဲ့ရသည်ဟုယူဆရပါသည်။အဆိုပါ ကျေးရွာနှစ်ရွာတွင်စားနပ်ရိက္ခာနှင့်အခြားအခြေခံလိုအပ်ချက်များရှိနေပါသဖြင့် ထောက်ပံ့ရေးကိုလိုအပ်သကဲ့သို့ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

ဒုချီးရားတန်းဖြစ်စဉ်တွင်ပါဝင်ပတ်သက်သည့်ကျေးရွာများအကြားတင်းမာမှုများနှင့်စိုးရိမ်မှုများဆက်လက်ရှိနေသည်ကိုထောက်ရှုလျက်အဆိုပါဒေသများတွင်ပြဿနာများထပ်မံမပေါ်ပေါက်စေရန် အထူးလုံခြုံရေးအစီအမံများကိုဦးစားပေးကိစ္စအဖြစ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက်